To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

►**B** **DIREKTIVA 2012/29/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

z dne 25. oktobra 2012

o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ

(UL L 315, 14.11.2012, str. 57)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►**M1**	Direktiva (EU) 2026/1472 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2026	L 1472	1	30.6.2026

popravljena z:

►**C1** Popravek, UL L 287, 31.10.2015, str. 87 (2012/29/EU)
►**C2** Popravek, UL L 90057, 29.1.2026, str. 1 (2012/29/EU)

▼B

DIREKTIVA 2012/29/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. oktobra 2012

o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ

POGLAVJE 1

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Cilji

1. Namen te direktive je zagotoviti, da se žrtvam kaznivih dejanj zagotovijo ustrezne informacije, podpora in zaščita ter sodelovanje v kazenskem postopku.

Države članice zagotovijo, da se žrtve spoznajo za žrtve in se obravnavajo spoštljivo, uvidevno, po meri, strokovno in nediskriminatorno v vseh stikih v okviru storitev za pomoč žrtvam ali storitev poravnalne pravičnosti ali v stikih z vsemi pristojnimi organi, ki delujejo v okviru kazenskega postopka. Pravice, določene s to direktivo, se za žrtve uporabljajo nediskriminatorno, tudi kar zadeva njihov status bivanja.

2. Države članice zagotovijo, da se pri uporabi te direktive v primerih, ko je žrtev otrok, prednostno upošteva, kaj je najboljše za otroke, kar pa se presodi za vsak primer posebej. Prevladati mora pristop, ki je prilagojen otrokom ter pri katerem se ustrezno upoštevajo starost in raven zrelosti otroka ter njegovi pogledi, potrebe in skrbi. Otrok in nosilec starševske odgovornosti ali drugi pravni zastopnik, če ga ima, sta obveščena o vseh ukrepih ali pravicah, ki so posebej usmerjene k otroku.

Člen 2

Opredelitve pojmov

1. Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „žrtev“ pomeni:

(i) fizično osebo, ki je utrpela škodo, vključno s fizično, duševno ali čustveno škodo ali ekonomsko izgubo, ki jo je neposredno povzročilo kaznivo dejanje;

(ii) družinske člane osebe, katere smrt je bila neposredno povzročena s kaznivim dejanjem in ki so utrpeli škodo zaradi smrti te osebe;

(b) „družinski člani“ pomeni zakonca, osebo, ki z žrtvijo živi v stalnem intimnem razmerju v skupnem gospodinjstvu na trdni in trajni podlagi, sorodnike v ravni vrsti, sorojence ter osebe, ki jih žrtev vzdržuje, kot določa nacionalno pravo;

▼B

(c) „otrok“ pomeni vsako osebo do 18 let starosti;

(d) „poravnalna pravičnost“ pomeni vsak proces, v katerem je žrtvi in storilcu omogočeno, če v to prostovoljno privolita, da dejavno sodelujeta pri reševanju vprašanj, ki izhajajo iz kaznivega dejanja, s pomočjo nepristranske tretje strani.

2. Države članice lahko vzpostavijo postopke:

(a) s katerimi omejijo število družinskih članov žrtve, ki imajo lahko koristi od pravic iz te direktive, ob upoštevanju individualnih okoliščin posameznega primera, ter

(b) s katerimi v zvezi z odstavkom 1(a)(ii) določijo, kateri družinski člani imajo prednost pri uveljavljanju pravic iz te direktive.

POGLAVJE 2

ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJ IN POMOČI

Člen 3

Pravica razumeti in biti razumljen

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za pomoč žrtvam, da razumejo in da se jih lahko razume od prvega stika dalje in med vsemi nadaljnjimi potrebnimi stiki, ki jih imajo s pristojnim organom v okviru kazenskega postopka, tudi kadar naveden organ zagotavlja informacije.

2. Države članice zagotovijo, da komunikacija z žrtvami poteka v enostavnem in dostopnem jeziku, in sicer ustno ali pisno. Pri takšni komunikaciji se upoštevajo osebne značilnosti žrtve, vključno z morebitno invalidnostjo, ki bi lahko vplivala na zmožnost razumeti ali biti razumljen.

3. Razen če bi bilo v nasprotju z interesi žrtve ali pa bi posegalo v potek postopka, države članice dovolijo žrtvam, da jih ob prvem stiku s pristojnim organom spremlja oseba, ki jo same izberejo, če žrtev zaradi učinka kaznivega dejanja potrebuje pomoč, da bi razumela ali da bi se jo razumelo.

▼M1

Člen 3a

Telefonske številke za pomoč žrtvam

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za vzpostavitev dostopnih, uporabniku prijaznih, varnih, brezplačnih in zaupnih telefonskih številk za pomoč žrtvam. Te telefonske številke za pomoč:

(a) žrtvam zagotavljajo informacije iz člena 4(1);

(b) zagotavljajo čustveno podporo;

(c) žrtve po potrebi napotijo na ustrezne službe, med drugim na splošne in specialistične službe za podporo, ali specializirane telefonske številke za pomoč.

▼M1

2. Države članice zagotovijo, da so telefonske številke za pomoč iz odstavka 1 dosegljive s klicem na telefonsko številko na ravni Unije za domače klice, in sicer „116 006“, poleg morebitnih obstoječih nacionalnih telefonskih številk. Države članice zagotovijo tudi, da se te storitve zagotovijo z drugimi varnimi in dostopnimi informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, vključno s spletnimi aplikacijami in spletnimi mesti.

3. Države članice zagotovijo, da so telefonske številke za pomoč poleg klica na številko na ravni Unije dosegljive s klicem na namensko mednarodno številko za žrtve, ki so utrpele škodo v državi članici, ki ni njihova država članica prebivališča. Za te mednarodne klice se ne zahteva, da so brezplačni.

4. Države članice zagotovijo, da so storitve, ki jih zagotavljajo njihove telefonske številke za pomoč, iz odstavka 1, na voljo v njihovem uradnem jeziku ali jezikih, kot je določeno v nacionalnem pravu. Države članice si prizadevajo za zagotavljanje teh storitev v vsaj še enem jeziku, ki je v zadevni državi članici splošno razumljiv.

5. Kadar se storitve iz odstavka 1, točki (a) in (c), zagotavljajo z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, države članice zagotovijo, da so te storitve na voljo v jeziku, ki ga žrtev lahko razume, na primer s tehnologijami prevajanja in tolmačenja.

6. Telefonske številke za pomoč lahko vzpostavijo javne ali nevladne organizacije, organizirane pa so lahko na poklicni ali prostovoljni osnovi.

7. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da telefonske številke za pomoč nudijo kakovostno in dosegljivo podporo žrtvam v ustreznem delovnem času.

8. Države članice zagotovijo, da telefonske številke za pomoč upravljajo ustrezno usposobljene osebe.

▼B

Člen 4

Pravica do informacij od prvega stika s pristojnim organom

1. Države članice zagotovijo, da se žrtvam brez nepotrebnega odlašanja od prvega stika s pristojnim organom z namenom dostopa do pravic, določenih v tej direktivi, zagotovijo naslednje informacije:

(a) o vrsti pomoči, ki jo lahko dobijo, in od koga, vključno, kadar je primerno, z osnovnimi informacijami o dostopu do zdravstvene pomoči, morebitne specialistične pomoči, vključno s psihološko pomočjo, in nadomestni namestitvi;

(b) o postopkih glede prijave v zvezi s kaznivim dejanjem in njihovi vlogi v zvezi s temi postopki;

▼B

(c) o tem, kako in pod kakšnimi pogoji lahko pridobijo zaščito, vključno z zaščitnimi ukrepi;

(d) o tem, kako in pod kakšnimi pogoji imajo lahko dostop do pravnega svetovanja, pravne pomoči in katerih koli drugih nasvetov;

(e) o tem, kako in pod kakšnimi pogoji lahko prejmejo odškodnino;

(f) o tem, kako in pod kakšnimi pogoji so upravičene do tolmačenja in prevajanja;

(g) če imajo prebivališče v državi članici, ki ni država članica, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, o vseh posebnih ukrepih, postopkih ali ureditvah, ki so na voljo za zaščito njihovih interesov v državi članici, kjer pride do prvega stika s pristojnim organom;

(h) o postopkih za vložitev pritožb, ki so na voljo, kadar pristojni organi ne spoštujejo njihovih pravic v okviru kazenskega postopka;

(i) o kontaktnih podatkih osebe, s katero lahko komunicirajo o svoji zadevi;

(j) o storitvah poravnalne pravičnosti, ki so na voljo;

(k) o tem, kako in pod katerimi pogoji se jim lahko povrnejo stroški, ki so jih imeli zaradi sodelovanja v kazenskem postopku.

2. Kako obsežne ali podrobne so informacije iz odstavka 1, je odvisno od posebnih potreb in osebnih okoliščin žrtve ter vrste ali narave kaznivega dejanja. V poznejših fazah se lahko zagotovijo dodatne podrobnosti, odvisno od potreb žrtve in pomena takih podrobnosti v vsaki fazi postopka.

Člen 5

Pravice žrtev ob prijavi

1. Države članice zagotovijo, da žrtve prejmejo pisno potrdilo njihove uradne prijave, ki so jo vložile pri pristojnem organu države članice, v katerem so navedeni osnovni elementi v zvezi s kaznivim dejanjem, v primeru kakršne koli uradne prijave kaznivega dejanja.

2. Države članice zagotovijo, da se žrtvam, ki želijo prijaviti kaznivo dejanje in ne razumejo ali govorijo jezika pristojnega organa, omogoči prijava v jeziku, ki ga razumejo, ali pa se jim zagotovi potrebna jezikovna pomoč.

3. Države članice zagotovijo, da se žrtvam, ki ne razumejo ali govorijo jezika pristojnega organa, če za to zaprosijo, zagotovi brezplačen prevod pisnega potrdila o njihovi prijavi iz odstavka 1 v jezik, ki ga razumejo.

▼M1

Člen 5a

Prijavljanje kaznivih dejanj

1. Države članice zagotovijo, da lahko žrtve kazniva dejanja prijavijo pristojnim organom prek brezplačnih, dostopnih, uporabniku prijaznih, varnih in lahko dostopnih kanalov.

Države članice zagotovijo, da lahko žrtve poleg z uporabo metod osebne prijave kazniva dejanja pristojnim organom prijavijo z brezplačnimi, dostopnimi, varnimi in uporabniku prijaznimi informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami vsaj v nenujnih primerih in pri nenasilnih kaznivih dejanjih, če je taka prijava v največjem interesu žrtev.

Kadar država članica predvidi možnost prijave kaznivih dejanj z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, ta možnost, kadar je to izvedljivo, vključuje predložitev dokazov.

Prijava kaznivih dejanj z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ne posega v nacionalna postopkovna pravila glede formalizacije take prijave in predložitve dokazov.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi fizični ali pravni osebi, ki ve ali v dobri veri sumi, da so bila storjena kazniva dejanja ali da se pričakujejo nasilna dejanja, olajšajo prijavo pristojnim organom v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili.

3. Da bi organizacijam civilne družbe, za katere je verjetno, da bodo prejele informacije o kaznivih dejanjih, olajšali podajo prijave kot tretja stran, države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi omogočijo sodelovanje med pristojnimi organi in temi organizacijami.

4. Kadar kaznivo dejanje prijavi oseba, ki ni žrtev, države članice zagotovijo, da pristojni organi po potrebi in v skladu z nacionalnim pravom sprejmejo ustrezne ukrepe za zaščito žrtve, preden je storilec obveščen, da je bilo kaznivo dejanje prijavljeno.

5. Države članice zagotovijo, da lahko vsakdo, ki mu je odvzeta prostost ali je njegova prostost omejena, učinkovito prijavi kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno v centru za pridržanje ali nastanitvenem objektu, ki ga ta oseba ne sme zapustiti ali ga ne more zapustiti po lastni volji, ali v krajih, kjer je svoboda gibanja te osebe omejena. Take ustanove vključujejo vsaj:

(a) zapore, centre za pridržanje in celice za osumljence in obdolžence;

(b) posebne objekte za pridržanje in nastanitev državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v zadevni državi članici, tudi za namene priprave njihove vrnitve in odstranitve;

▼M1

(c) objekte za prosilce in upravičence do mednarodne zaščite;

(d) katero koli drugo obliko javne ali zasebne ustanove, ki je žrtev ne sme zapustiti ali je ne more zapustiti po lastni volji, kot so specializirani nastanitveni centri za invalide, otroke in starejše.

6. Kadar otroci navežejo stik s pristojnimi organi, da bi prijavili kazniva dejanja, države članice zagotovijo, da so postopki prijave varni, se opravijo zaupno v skladu z nacionalnim pravom ter so zasnovani in dostopni na otrokom prijazen način in v jeziku, ki ustreza otrokovi starosti in zrelosti.

Kadar kaznivo dejanje vključuje nosilca starševske odgovornosti in obstaja nasprotje interesov med otrokom žrtvijo in nosilcem starševske odgovornosti, države članice zagotovijo, da zmožnost otroka žrtve, da prijavi kaznivo dejanje, ni pogojena s privolitvijo nosilca starševske odgovornosti. Države članice zagotovijo, da pristojni organi sprejmejo potrebne ukrepe za zaščito otrokove varnosti, preden nosilca starševske odgovornosti obvestijo, da je bilo prijavljeno kaznivo dejanje.

7. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da žrtve, ki so državljani tretjih držav, ne glede na njihov status prebivanja, niso odvrnjene od prijave kaznivega dejanja in da se obravnavajo nediskriminatorno. Države članice zlasti zagotovijo, da se vsem žrtvam, ne glede na njihov status prebivanja, ne prepreči uveljavljanje pravic na podlagi te direktive, vključno z njihovo pravico do zaslišanja na podlagi člena 10 in pravico do izvedbe individualne ocene na podlagi člena 22.

Države članice lahko v skladu z nacionalnim pravom državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju, kadar koli izdajo nevezano dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja.

8. Države članice zagotovijo, da so ob prijavi kaznivega dejanja žrtve:

(a) obveščene o možnosti, da bi lahko bili njihovi osebni podatki razkriti storilcu v skladu s členom 21(3), da se mu omogoči uveljavljanje pravice do obrambe, in

(b) da jim je dana možnost, da izrazijo svoje mnenje o tej možnosti.

▼B

Člen 6

Pravica do prejema informacij o zadevi

1. Države članice zagotovijo, da so žrtve brez nepotrebnega odlašanja obveščene o pravici do prejema v nadaljevanju navedenih informacij o kazenskem postopku, uvedenem na podlagi prijave v zvezi s kaznivim dejanjem, storjenim zoper žrtev, ter da žrtve te informacije, če zanje zaprosijo, tudi dobijo:

▼B

(a) o morebitni odločitvi, da se preiskava ali ne nadaljuje oziroma se konča ali da kazenski postopek proti storilcu ne bo uveden;

(b) ►C1 o času in kraju sojenja ter vrsti obtožbe zoper storilca ◄;

▼M1

(c) o vsaki odločitvi o pregonu storilca;

(d) o razpoložljivosti zaščitnih ukrepov, vključno z odredbami o zaščiti;

(e) o vlogi žrtve v kazenskem postopku v skladu z nacionalnimi pravili, po potrebi tudi o možnosti, da postane stranka v takem postopku;

(f) o pravilih, ki se uporabljajo za uveljavljanje in pridobitev odškodnine.

▼B

2. Države članice zagotovijo, da so žrtve v skladu z njihovo vlogo v njihovem sistemu kazenskega pravosodja brez nepotrebnega odlašanja obveščene o pravici do prejema v nadaljevanju navedenih informacij o kazenskem postopku, začetem na podlagi prijave kaznivega dejanja zoper njih, ter da žrtve te informacije, če zanje zaprosijo, tudi dobijo:

(a) o vsaki pravnomočni sodbi v postopku;

(b) informacij, ki žrtvi omogočajo, da se seznani s stanjem kazenskega postopka, razen če v izjemnih primerih tako obvestilo lahko negativno vpliva na ustrezno obravnavanje zadeve.

3. Informacije, zagotovljene na podlagi odstavka 1(a) in odstavka 2(a), vključujejo obrazložitev ali kratek povzetek razlogov za zadevno odločbo, razen v primeru odločitve porote ali odločitve, katere razlogi so tajni, zaradi česar obrazložitev po nacionalnem pravu ni predvidena.

4. Odločitev žrtev o tem, ali želijo prejemati informacije ali ne, je za pristojne organe zavezujoča, razen če je te informacije treba zagotoviti zaradi upravičenosti žrtve do dejavnega sodelovanja v kazenskem postopku. Države članice žrtvam omogočijo, da svojo odločitev o tem kadar koli spremenijo, nato pa takšno spremembo tudi upoštevajo.

▼M1

5. Države članice zagotovijo, da se žrtvam ponudi možnost uradne obvestitve brez nepotrebnega odlašanja, kadar je oseba, ki je priprta, se kazensko preganja ali je obsojena za kaznivo dejanje, ki te žrtve zadeva, izpuščena iz pripora, tudi kadar je pod sodnim nadzorom, ali je iz pripora pobegnila. Poleg tega države članice zagotovijo, da so žrtve obveščene o vseh ustreznih ukrepih, sprejetih za njihovo zaščito v primeru izpustitve ali pobega storilca.

▼B

6. Žrtve prejmejo informacije iz odstavka 5, če zanje zaprosijo, vsaj v primerih, kadar zanje obstaja nevarnost ali je ugotovljeno tveganje, da bi žrtvi lahko bila povzročena škoda, razen če je ugotovljeno tveganje, da bi bila zaradi uradne obvestitve lahko povzročena škoda storilcu.

▼M1

7. Države članice zagotovijo, da se dejstvo, da so bile žrtve obveščene o svoji pravici do prejema informacij o kazenskem postopku, in zahteva žrtev za prejem informacij na podlagi tega člena ustrezno evidentirata v skladu s postopkom evidentiranja na podlagi nacionalnega prava.

▼B

Člen 7

Pravica do tolmačenja in prevajanja

1. Države članice zagotovijo, da se žrtvam, ki ne razumejo ali ne govorijo jezika zadevnega kazenskega postopka, na njihovo zahtevo v skladu z njihovo vlogo v ustreznem sistemu kazenskega pravosodja v kazenskem postopku priskrbi brezplačno tolmačenje, vsaj med kakršnim koli zaslišanjem ali izpraševanjem žrtve v kazenskem postopku pred preiskovalnimi in pravosodnimi organi, vključno s policijskim zaslišanjem, ter tolmačenje za njihovo dejavno sodelovanje na sodnih obravnavah in na vseh potrebnih vmesnih zaslišanjih.

2. Brez poseganja v pravice do obrambe in v skladu s pravili sodne diskrecije se lahko uporabi komunikacijske tehnologije, kot so videokonference, telefon ali internet, razen če ni potrebna osebna navzočnost tolmača, da žrtve ustrezno uveljavljajo svoje pravice ali razumejo postopek.

3. Države članice zagotovijo, da se žrtvam, ki ne razumejo ali ne govorijo jezika zadevnega kazenskega postopka, na njihovo zahtevo in v skladu z njihovo vlogo v ustreznem sistemu kazenskega pravosodja v kazenskem postopku priskrbi brezplačno prevajanje informacij, ki so bistvene za uveljavljanje njihovih pravic v kazenskem postopku, če so te informacije na voljo žrtvam, in sicer v jezik, ki ga žrtve razumejo. Prevajanje takšnih informacij vključuje vsaj informacije o kakršni koli odločitvi o prenehanju kazenskega postopka v zvezi s kaznivim dejanjem zoper žrtev, na zahtevo žrtve pa tudi o obrazložitvi ali kratkem povzetku obrazložitve takšne odločitve, razen v primeru odločitve porote ali odločitve, katere razlogi so tajni, zaradi česar obrazložitev po nacionalnem pravu ni predvidena.

4. Države članice zagotovijo, da se žrtvam, ki imajo v skladu s členom 6(1)(b) pravico do informacij o času in kraju sojenja ter ki ne razumejo jezika pristojnega organa, na njihovo zahtevo zagotovi prevod informacij, do katerih imajo pravico.

5. Žrtve lahko predložijo utemeljeno zahtevo, naj se posamezen dokument obravnava kot bistven. Odlomkov bistvenih dokumentov, ki za dejavno sodelovanje žrtev v kazenskem postopku niso pomembni, ni treba prevesti.

▼M1

6. Ne glede na odstavka 1 in 3 se lahko namesto pisnega prevoda zagotovi ustni prevod ali ustni povzetek bistvenih dokumentov, pod pogojem, da takšen ustni prevod ali ustni povzetek ne posega v pravičnost postopka ali zmožnost žrtve, da uveljavlja svoje pravice, vključno z možnostjo sodelovanja v kazenskem postopku v skladu z vlogo žrtve v njem.

▼M1

7. Države članice zagotovijo, da pristojni organ oceni, ali žrtve potrebujejo tolmačenje ali prevajanje, kot je določeno v odstavkih 1 in 3 tega člena. Žrtve lahko izpodbijajo odločitev, da se ne priskrbi tolmačenje ali prevajanje. Postopkovna pravila za tako izpodbijanje se določijo z nacionalnim pravom. Določbe člena 10b(2) se uporabljajo za odločbe, da se ne priskrbi tolmačenje ali prevajanje, sprejete med sodnimi obravnavami.

▼B

8. Tolmačenje in prevajanje ter vsakršno odločanje o izpodbijanju odločitve, da se ne priskrbi tolmačenje ali prevajanje v skladu s tem členom, ne sme nerazumno podaljšati kazenskega postopka.

Člen 8

Pravica dostopa do storitev za pomoč žrtvam

1. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve v skladu s svojimi potrebami dostop do zaupnih storitev za podporo žrtvam, ki so brezplačne in ki delujejo v korist žrtev, in sicer pred postopkom, med njim in ustrezno obdobje po njem. Družinski člani imajo dostop do storitev za podporo žrtvam v skladu s svojimi potrebami in obsegom škode, povzročene žrtvi s kaznivim dejanjem.

▼M1

2. Države članice zagotovijo, da z žrtvami brez nepotrebnega odlašanja stopijo v stik ustrezne splošne ali specialistične službe za podporo, če se pri individualni oceni iz člena 22 ugotovi potreba po podpori in če se žrtev, potem ko je bila obveščena o storitvah za podporo, ki se lahko zagotovijo, strinja, da službe za podporo stopijo v stik z njo, ali če žrtev zaprosi za podporo.

3. Države članice sprejmejo ukrepe za vzpostavitev brezplačnih in zaupnih specialističnih storitev za podporo poleg splošnih storitev za podporo žrtvam ali kot sestavni del slednjih, ali da omogočijo organizacijam za podporo žrtvam, da se obrnejo na obstoječe specializirane subjekte, ki nudijo tovrstno specialistično podporo. Žrtve imajo dostop do teh služb v skladu s svojimi posebnimi potrebami, njihovi družinski člani pa imajo dostop v skladu z njihovimi posebnimi potrebami in obsegom škode, povzročene žrtvi s kaznivim dejanjem. Kadar specialistične storitve za podporo niso zagotovljene v okviru splošnih storitev za podporo žrtvam, se splošne in specialistične storitve za podporo usklajujejo.

▼B

4. Službe za podporo žrtvam in morebitne specialistične službe za podporo se lahko vzpostavijo v obliki javnih ali nevladnih organizacij in se lahko organizirajo poklicno ali prostovoljno.

5. Države članice zagotovijo, da dostop do storitev za podporo žrtvam ni odvisen od tega, ali je žrtev uradno prijavila kaznivo dejanje pristojnemu organu.

▼M1

6. Cilj držav članic je zagotoviti, da so specialistične službe za podporo v času kriz, kot so zdravstvene krize, izredne humanitarne razmere ali druge izredne razmere, za žrtve še naprej v celoti delujoče.

▼M1

7. Storitve za podporo žrtvam morajo biti na voljo in lahko dostopne, tudi na spletu ali z drugimi ustreznimi sredstvi, kot so informacijske in komunikacijske tehnologije. Države članice zagotovijo, da sta geografska porazdelitev in zmogljivost služb za podporo žrtvam iz tega člena in člena 9a zadostni, ter da upoštevata geografsko in demografsko sestavo zadevne države članice.

▼B

Člen 9

Podpora v okviru storitev za podporo žrtvam

1. V okviru storitev za podporo žrtvam iz člena 8(1) se zagotavljajo vsaj:

▼M1

(a) informacije, nasveti in podpora, ki so relevantni za pravice žrtev, vključno glede dostopa do nacionalnih shem odškodnin za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, dostopa do pravnega svetovanja, vključno z brezplačno pravno pomočjo, ter v zvezi z njihovo vlogo v kazenskem postopku, vključno s pripravo na udeležbo na sojenju;

▼B

(b) informacije o kakršnih koli zadevnih delujočih specialističnih storitvah za podporo ali neposredna napotitev nanje;

▼M1

(c) čustvena podpora;

(ca) psihološka podpora ali, kadar ta ni na voljo, napotitev na službe, ki jo lahko zagotovijo;

▼B

(d) nasveti o finančnih in praktičnih vprašanjih, ki izvirajo iz kaznivega dejanja;

(e) nasveti o grožnji sekundarne in ponovne viktimizacije, ustrahovanja in maščevanja ter o tem, kako ta dejanja preprečiti, razen če se ti nasveti drugače zagotavljajo v okviru drugih javnih ali zasebnih storitev.

▼M1

Za namene prvega pododstavka, točka (ca), če je bila z individualno oceno iz člena 22 ugotovljena posebna potreba po psihološki podpori, je žrtvi, ki potrebuje tako podporo, na voljo dodatna psihološka podpora, dokler je to potrebno, v skladu z njenimi individualnimi potrebami in ustreznimi nacionalnimi zdravstvenimi ali socialnimi sistemi, ki urejajo dostop do psihološke podpore.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da službe za podporo žrtvam posebno pozornost namenijo posebnim potrebam žrtev, ki so utrpele znatno škodo zaradi resnosti kaznivega dejanja.

▼B

3. V okviru specialističnih storitev za podporo iz člena 8(3) se vzpostavljajo in zagotavljajo – razen če je drugače zagotovljeno z drugimi javnimi ali zasebnimi storitvami – vsaj:

(a) zatočišča ali druga ustrezna začasna nastanitev za žrtve, ki potrebujejo varno zavetje zaradi neposredne grožnje sekundarne in ponovne viktimizacije, ustrahovanja in maščevanja;

▼M1

(b) ciljno usmerjena in celovita podpora ter informacije in po potrebi napotitev na službe, ki zagotavljajo zdravstvene in forenzične preglede, ki lahko vključujejo celovite zdravstvene storitve, vključno s storitvami spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva, v skladu z nacionalnim pravom, ter informacije in po potrebi napotitev na socialno in psihološko svetovanje, vključno z oskrbo po travmatični izkušnji, za žrtve s posebnimi potrebami, kot so žrtve spolnega nasilja, žrtve nasilja na podlagi spola, vključno nasilja nad ženskami in nasilja v družini, ki jih zajema Direktiva (EU) 2024/1385 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), žrtve trgovine z ljudmi, žrtve organiziranega kriminala, žrtve, ki so invalidi, žrtve izkoriščanja, žrtve kaznivih dejanj iz sovraštva, žrtve terorizma, žrtve mučenja, žrtve prisilnega izginotja in žrtve genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev ali kaznivega dejanja agresije, kot so opredeljeni v členih 6, 7, 8 in 8a Statuta Mednarodnega kazenskega sodišča.

4. Države članice žrtvam spolnega nasilja pravočasno zagotovijo dostop do zdravstvenih storitev, vključno s storitvami spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva, v skladu z Direktivo (EU) 2024/1385 in nacionalnim pravom.

5. Države članice zagotovijo zaščito in specialistične storitve za podporo, potrebne za obravnavanje raznolikih potreb žrtev s posebnimi potrebami v skladu s protokoli ali smernicami iz člena 26a(1), točka (d).

6. Države članice zagotovijo, da storitve za podporo iz tega člena in člena 9a izpolnjujejo veljavne standarde glede kakovosti teh storitev. Storitve, ki jih zagotavljajo službe za podporo, se pregledajo, kadar je ustrezno, in prilagodijo, kadar je to potrebno. Pregledi teh storitev ne smejo po nepotrebnem obremenjevati organizacij, ki zagotavljajo te storitve.

Člen 9a

Ciljno usmerjene in celovite storitve za podporo otrokom žrtvam

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev razpoložljivosti otrokom prijaznih ciljno usmerjenih in celovitih storitev za podporo za otroke žrtve, da se zagotovita starosti primerna podpora in zaščita, ki sta potrebni za celovito obravnavanje raznolikih potreb otrok žrtev, tudi otrok, ki so utrpeli škodo, ker so bili priča kaznivemu dejanju.

([1]) Direktiva (EU) 2024/1385 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (UL L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).

▼M1

2. Ciljno usmerjene in celovite storitve za podporo otrokom žrtvam iz odstavka 1 zagotavljajo usklajen večagencijski mehanizem, ki vključuje naslednje storitve:

(a) zagotavljanje informacij iz člena 4;

(b) zdravstvene preglede;

(c) čustveno, socialno in psihološko podporo;

(d) upravno pomoč;

(e) prijavo kaznivih dejanj;

(f) individualno oceno iz člena 22;

(g) video snemanja zaslišanj iz člena 24(1), točka (a).

3. Države članice razmislijo o zagotavljanju storitev iz odstavka 2 v istih prostorih, pri čemer posebno pozornost namenijo interesom otrok žrtvam, vključno z resnostjo škode, ki so jo otroci žrtve utrpeli zaradi kaznivega dejanja.

4. Ciljno usmerjene in celovite storitve za podporo otrokom žrtvam iz tega člena se lahko vzpostavijo kot javne ali nevladne organizacije.

▼B

POGLAVJE 3

SODELOVANJE V KAZENSKEM POSTOPKU

Člen 10

Pravica do zaslišanja

1. Države članice zagotovijo, da so žrtve med kazenskim postopkom lahko zaslišane in da lahko predložijo dokaze. Če je zaslišan otrok žrtev, je treba upoštevati starost in zrelost otroka.

2. Postopkovna pravila, pod katerimi so žrtve med kazenskim postopkom lahko zaslišane in pod katerimi lahko predložijo dokaze, se določijo z nacionalnim pravom.

▼M1

Člen 10a

Pravica do pomoči v prostorih sodišča

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da žrtve v prostorih sodišča in v skladu z njihovimi individualnimi potrebami prejmejo čustveno podporo in praktične informacije o organizacijskih vidikih postopkov pred kazenskim sodiščem.

▼M1

Člen 10b

Pravica do obveščenosti o odločitvah, sprejetih med sodnim postopkom, in pravica do pregleda

1. Države članice zagotovijo, da so žrtve v skladu s svojim statusom v kazenskem postopku na podlagi nacionalnega prava nemudoma obveščene o odločitvah v zvezi z njihovo pravico do tolmačenja in prevajanja med sodnimi obravnavami na podlagi člena 7(1) in (3) ter o odločitvah v zvezi z ukrepi na podlagi člena 23(3), sprejetih v sodnih postopkih, ki jih neposredno zadevajo.

2. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve v skladu s svojim statusom v kazenskem postopku na podlagi nacionalnega prava pravico, da v skladu z nacionalnim pravom zahtevajo pregled vsaj vseh odločitev, sprejetih na sodnih obravnavah v zvezi z njihovo:

(a) pravico do tolmačenja ali prevajanja na podlagi člena 7(1) in (3);

(b) pravico do zaslišanja na podlagi člena 10 in

(c) pravico do brezplačne pravne pomoči na podlagi člena 13.

Države članice lahko žrtvam omogočijo, da zahtevajo pregled odločitev, sprejetih na podlagi člena 18 in člena 23(3).

Postopkovna pravila za pregled odločitev na podlagi tega odstavka, vključno s tem, ali ima tak pregled odložilni učinek, se določijo z nacionalnim pravom. Odločanje v zvezi s takim pregledom ne sme nerazumno podaljšati kazenskega postopka. Ta pregled se lahko opravi na isti stopnji in s strani istega organa, tudi ustno med sodnim postopkom.

▼B

Člen 11

Pravice v primeru odločitve, da se pregon ne izvede

1. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve v skladu z njihovo vlogo v ustreznem sistemu kazenskega pravosodja pravico zahtevati presojo odločitve, da se ne izvede pregon. Postopkovna pravila za tako presojo se določijo z nacionalnim pravom.

2. Če se v skladu z nacionalnim pravom vloga žrtve v ustreznem sistemu kazenskega pravosodja določi šele po sprejetju odločitve o pregonu storilca, države članice zagotovijo, da imajo vsaj žrtve hudih kaznivih dejanj pravico zahtevati presojo odločitve, da se ne izvede pregon. Postopkovna pravila za tako presojo se določijo z nacionalnim pravom.

▼B

3. Države članice zagotovijo, da se žrtve brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestijo o pravici, da prejmejo zadostne informacije, da bi se lahko odločile, ali naj zahtevajo presojo posamezne odločitve, da se pregon ne izvede, in da te informacije, če zanje zaprosijo, tudi prejmejo.

4. Kadar odločitev, da se pregon ne izvede, sprejme najvišji organ, pristojen za pregon, za čigar odločitev v skladu z nacionalnim pravom ni mogoče zahtevati presoje, lahko pravico do presoje izvrši isti organ.

5. Odstavki 1, 3 in 4 se ne uporabljajo za odločitev tožilca, da se pregon ne izvede, če ima takšna odločitev za posledico zunajsodno poravnavo, v kolikor nacionalno pravo določa to možnost.

Člen 12

Pravica do zaščitnih ukrepov v okviru storitev poravnalne pravičnosti

1. Države članice sprejmejo ukrepe za zaščito žrtve pred sekundarno in ponovno viktimizacijo, pred ustrahovanjem in pred maščevanjem, ki se uporabljajo pri zagotavljanju katerih koli storitev poravnalne pravičnosti. S takšnimi ukrepi se zagotovi, da imajo žrtve, ki se odločijo za sodelovanje v postopkih poravnalne pravičnosti, dostop do varnih in pristojnih storitev poravnalne pravičnosti, pod vsaj naslednjimi pogoji:

(a) storitve poravnalne pravičnosti se uporabljajo samo, če so v interesu žrtve in ustrezne z vidika varnosti ter temeljijo na prostovoljnem in premišljenem soglasju žrtve, ki ga lahko kadar koli prekliče;

(b) žrtvi se pred podajo soglasja o sodelovanju v postopku poravnalne pravičnosti zagotovijo celovite in nepristranske informacije glede tega postopka in morebitnih rezultatov ter informacije glede postopkov nadziranja izvajanja kakršnega koli dogovora;

(c) storilec je priznal osnovna dejstva v zadevi;

(d) kakršen koli dogovor je treba doseči prostovoljno in se ga lahko upošteva v vsakem nadaljnjem kazenskem postopku;

(e) razprave v postopkih poravnalne pravičnosti, ki niso javne, so zaupne in se jih naknadno ne razkriva, razen s soglasjem strank oziroma kot zahteva nacionalno pravo zaradi prevladujočega javnega interesa.

2. Če je primerno, države članice spodbujajo napotitev zadev na reševanje z uporabo storitev poravnalne pravičnosti, vključno z določitvijo postopkov ali smernic glede pogojev za tako napotitev.

▼M1

Člen 13

Pravica do brezplačne pravne pomoči

1. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve, ki imajo pravico postati stranke v kazenskem postopku in nimajo zadostnih sredstev za plačilo pomoči odvetnika v kazenskem postopku, dostop do brezplačne pravne pomoči, po potrebi tudi za namen uveljavljanja odškodnine.

Države članice lahko pri odločanju o dodelitvi brezplačne pravne pomoči izvedejo oceno materialnega položaja, oceno upravičenosti ali oboje.

Kadar država članica uporabi oceno materialnega položaja, upošteva vse ustrezne in objektivne dejavnike, kot so prihodki, kapital in družinske razmere zadevne osebe, stroški pomoči odvetnika in življenjski standard v zadevni državi članici, pa tudi odvisnost žrtve od storilca.

Kadar država članica uporabi oceno upravičenosti, upošteva resnost kaznivega dejanja, zapletenost zadeve in resnost škode, ki jo je utrpela žrtev.

Postopkovna pravila za dostop žrtev do brezplačne pravne pomoči se določijo z nacionalnim pravom.

2. Ne glede na odstavek 1 države članice zagotovijo, da so nekatere kategorije žrtev, kakor so opredeljene v nacionalnem pravu, kot so otroci žrtve ali žrtve, ki so invalidi, ki imajo pravico postati stranke v kazenskem postopku in nimajo zadostnih sredstev, upravičene do brezplačne pravne pomoči.

▼B

Člen 14

Pravica do povračila stroškov

Države članice žrtvam, ki so udeležene v kazenskem postopku, nudijo možnost povračila stroškov, ki so nastali zaradi njihove dejavne udeležbe v kazenskem postopku, v skladu z njihovo vlogo v ustreznem sistemu kazenskega pravosodja. Pogoji ali postopkovna pravila, v skladu s katerimi se izvedejo povračila žrtvam, se določijo z nacionalnim pravom.

Člen 15

Pravica do vračila premoženja

Države članice zagotovijo, da se vračljivo premoženje, zaseženo v kazenskem postopku, na podlagi odločitve pristojnega organa žrtvam nemudoma vrne, razen če je potrebno za namene kazenskega postopka. Pogoji ali postopkovna pravila za vračilo zadevnega premoženja žrtvam se določijo z nacionalnim pravom.

▼B

Člen 16

Pravica do odločitve o plačilu odškodnine, naloženem storilcu, v okviru kazenskega postopka

1. Države članice zagotovijo, da so žrtve med kazenskim postopkom upravičene v razumnem roku pridobiti odločitev o odškodnini, katere plačilo se naloži storilcu, razen če nacionalno pravo določa, da se takšna odločitev sprejme v drugem pravnem postopku.

▼M1

2. Države članice brez nepotrebnega odlašanja sprejmejo izvršilne ukrepe ali ukrepe uveljavljanja, katerih cilj je storilcu olajšati plačilo odškodnine, dodeljene žrtvi.

3. Kadar je bila odškodnina dodeljena žrtvi nasilnega naklepnega kaznivega dejanja, vendar storilec žrtvi te dodeljene odškodnine ni izplačal v razumnem roku, ukrepi iz odstavka 2 tega člena pa niso bili uspešni v razumnem roku, lahko države članice tej žrtvi v skladu z nacionalnim pravom vnaprej izplačajo celotno dodeljeno odškodnino ali njen del. Tako plačilo storilca ne odvezuje obveznosti plačila dodeljene odškodnine, države članice pa imajo pravico, da to plačilo izterjajo od storilca.

▼B

Člen 17

Pravice žrtev s prebivališčem v drugi državi članici

▼M1

1. Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni organi sprejmejo ustrezne ukrepe za kar največje zmanjšanje težav, ki nastanejo, kadar žrtev prebiva v državi članici, ki ni država članica, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, predvsem v zvezi z organizacijo postopka. V ta namen smejo organi države članice, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, zlasti:

(a) pridobiti izjavo od žrtve takoj po prijavi kaznivega dejanja pri pristojnem organu;

(b) zaslišati žrtve, ki prebivajo v drugi državi članici, prek videokonference ali z drugim avdiovizualnim prenosom v skladu s Konvencijo, ki jo je Svet pripravil na podlagi člena 34 Pogodbe o Evropski uniji, o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije ([1]), podpisano dne 29. maja 2000, in Direktivo 2014/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([2]);

([1]) UL C 197, 12.7.2000, str. 3.

([2]) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (UL L 130, 1.5.2014, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/41/oj).

▼M1

(c) olajšati sodelovanje žrtev, ki prebivajo v drugi državi članici, v kazenskem postopku prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, kolikor je to mogoče na podlagi prava Unije in nacionalnega prava ter v skladu z vlogo žrtve v kazenskem postopku.

▼B

2. Države članice zagotovijo, da žrtve kaznivega dejanja, storjenega v državi članici, v kateri nimajo prebivališča, vložijo prijavo kaznivega dejanja pri pristojnih organih države članice prebivališča, če tega ne morejo storiti v državi članici, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno, ali če tega ne želijo storiti v primeru hudega kaznivega dejanja, opredeljenega v skladu z nacionalnim pravom te države članice.

3. Države članice zagotovijo, da pristojni organ, pri katerem je žrtev vložila prijavo, to nemudoma posreduje pristojnemu organu države članice, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, če pristojnost za začetek postopka še ni bila izvršena s strani države članice, v kateri je bila prijava vložena.

▼M1

4. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organi zaprosijo za pomoč Eurojusta v skladu z Uredbo (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) in Evropske pravosodne mreže, ustanovljene s Sklepom Sveta 2008/976/PNZ ([2]), ter da lahko Eurojustu in Evropski pravosodni mreži posredujejo informacije, namenjene olajšanju sodelovanja s pristojnimi organi drugih držav članic v čezmejnih primerih v skladu s pooblastili Eurojusta in Evropske pravosodne mreže.

▼B

POGLAVJE 4

ZAŠČITA ŽRTEV IN PRIZNAVANJE ŽRTEV S POSEBNIMI POTREBAMI PO ZAŠČITI

Člen 18

Pravica do zaščite

Države članice brez poseganja v pravice do obrambe zagotovijo, da so na voljo ukrepi za zaščito žrtev in njihovih družinskih članov pred sekundarno in ponovno viktimizacijo, pred ustrahovanjem in pred maščevanjem, vključno pred tveganjem povzročitve čustvene ali psihološke škode, ter za varovanje dostojanstva žrtev med zasliševanjem in pričanjem. Po potrebi tak ukrep vključuje tudi postopke, vzpostavljene z nacionalnim pravom, za fizično zaščito žrtev in njihovih družinskih članov.

([1]) Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ (UL L 295, 21.11.2018, str. 138, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj).

([2]) Sklep Sveta 2008/976/PNZ z dne 16. decembra 2008 o Evropski pravosodni mreži (UL L 348, 24.12.2008, str. 130, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj).

▼M1

Člen 18a

Dodatna pravica do zaščite

Države članice zagotovijo, da se lahko dostop do podpornih in zaščitnih ukrepov na podlagi te direktive odobri žrtvam, ki so utrpele dodatno škodo, kot je odvzem dostojanstva, ki je posledica poveličevanja hudih kaznivih dejanj, kakor so opredeljena v nacionalnem pravu, kot je javno ščuvanje k storitvi terorističnega kaznivega dejanja, kakor je opredeljeno v členu 5 Direktive (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), ali izkazovanje časti storilcem.

Člen 19

Pravica do izogibanja stiku s storilcem

1. Države članice vzpostavijo potrebne pogoje, da se po potrebi po uradni dolžnosti ali na zahtevo žrtve omogoči izogibanje stiku med žrtvami in njihovimi družinskimi člani ter storilcem v prostorih, kjer poteka kazenski postopek, razen če je tak stik potreben zaradi kazenskega postopka samega.

2. Države članice zagotovijo, da imajo novi prostori sodišč ločene čakalnice za žrtve. Države članice ocenijo možnost in izvedljivost vzpostavitve ločenih čakalnic za žrtve v obstoječih prostorih sodišč.

3. Države članice zagotovijo, da so žrtve po potrebi obveščene o ukrepih, ki so na voljo za izogibanje stiku s storilcem.

▼B

Člen 20

Pravica do zaščite žrtev med kazenskimi preiskavami

Države članice brez poseganja v pravice do obrambe in v skladu s pravili sodne diskrecije med kazenskimi preiskavami zagotovijo, da:

(a) se zaslišanja žrtve opravijo brez neutemeljenih zamud po vložitvi prijave kaznivega dejanja pri pristojnem organu;

(b) je število zaslišanj žrtev čim manjše in da se opravijo le, če so nujno potrebna za namene kazenske preiskave;

(c) žrtve lahko spremljata njihov pravni zastopnik in oseba po njihovi izbiri, razen če je bila sprejeta utemeljena odločitev, ki temu nasprotuje;

(d) zdravstveni pregledi so čim manjši in se izvedejo le, če so nujno potrebni za namene kazenskega postopka.

([1]) Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

▼B

Člen 21

▼M1

Pravica do varstva zasebnosti in nerazkritja osebnih podatkov

▼B

1. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organi med kazenskim postopkom sprejmejo ustrezne ukrepe za varstvo zasebnosti, vključno z osebnimi značilnostmi žrtve, ki se upoštevajo v individualni oceni iz člena 22, ter slikovnim materialom žrtev in njihovih družinskih članov. Države članice poleg tega zagotovijo, da lahko pristojni organi sprejmejo vse zakonske ukrepe, da bi preprečili javno razširjanje kakršnih koli podatkov, ki bi lahko privedli do identifikacije otroka žrtve.

2. Države članice ob spoštovanju svobode izražanja in obveščanja ter spoštovanja svobode in pluralnosti medijev za varovanje zasebnosti žrtev, njihove osebne integritete in osebnih podatkov spodbujajo medije, da sprejmejo samoregulativne ukrepe.

▼M1

3. Države članice zagotovijo, da se osebni podatki o prebivališču žrtve ali drugi enakovredni kontaktni podatki, kot sta telefonska številka in elektronski naslov žrtve, ne razkrijejo storilcu, razen če je razkritje potrebno za namene člena 7 Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) ali če so pristojni organi na zahtevo ali po uradni dolžnosti na podlagi ocene vsakega primera posebej ugotovili, da obstaja upravičen interes za razkritje, ki prevlada nad pravico žrtve do varstva osebnih podatkov.

4. Odstavek 3 se uporablja za kazenske postopke, ki se začnejo po 2. juliju 2029.

▼B

Člen 22

▼M1

Individualna ocena žrtev za ugotavljanje posebnih potreb po podpori in zaščiti

1. Države članice zagotovijo, da se za žrtve izvede pravočasna in individualna ocena („individualna ocena“) za ugotavljanje med postopkom posebnih potreb po podpori in zaščiti ter določitev, ali in v kolikšni meri bi žrtev zaradi svoje velike izpostavljenosti sekundarni in ponovni viktimizaciji, ustrahovanju in maščevanju lahko uveljavljala dodatno psihološko podporo na podlagi člena 9(1), točka (ca), storitve na podlagi člena 9a ali posebne ukrepe na podlagi člena 18, 18a, 23 ali 24.

([1]) Direktiva 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščenosti v kazenskem postopku (UL L 142, 1.6.2012, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj).

▼M1

Države članice določijo praktično organizacijo individualne ocene žrtev.

1a. Individualna ocena se začne čim prej, na primer ob prvem stiku žrtve s pristojnimi organi, in traja tako dolgo, kot je potrebno glede na posebne potrebe vsake žrtve. Kadar rezultat začetne faze individualne ocene, ki jo opravijo organi ob prvem stiku, pokaže, da je potrebna poglobljena ocena, se taka ocena izvede, kadar je to primerno, v sodelovanju ali usklajevanju z upoštevnimi institucijami in organi ter s službami za splošno in specialistično podporo, tudi z napotitvami na te službe, glede na individualne potrebe žrtev in fazo postopka.

Individualno oceno opravijo ustrezno usposobljene osebe v največjem interesu žrtve, pri čemer posebno pozornost namenijo preprečevanju sekundarne ali ponovne viktimizacije.

Pristojni organi, institucije, telesa in službe za podporo se brez nepotrebnega odlašanja in usklajeno odzovejo na potrebe žrtev po podpori in zaščiti.

2. Pri individualni oceni se upoštevajo:

(a) osebne značilnosti žrtve, vključno z ustreznimi izkušnjami z diskriminacijo, tudi zaradi presečnih razlogov za diskriminacijo, kot so družbeni spol, vštevši spolno identiteto, starost, invalidnost, status prebivanja, vera ali prepričanje, jezik, rasno, socialno ali etnično poreklo in spolna usmerjenost;

(b) vrsta ali narava kaznivega dejanja;

(c) okoliščine kaznivega dejanja;

(d) žrtvin odnos s storilcem in tveganja, ki jih predstavlja storilec.

3. V okviru individualne ocene se posebna pozornost nameni:

(a) žrtvam, ki so utrpele znatno škodo zaradi resnosti ali ponavljanja kaznivega dejanja;

(b) žrtvam kaznivega dejanja, storjenega zaradi predsodkov ali diskriminacije, ki se lahko zlasti nanaša na osebne značilnosti žrtve;

(c) žrtvam, ki so zaradi odnosa s storilcem in odvisnosti od njega posebej ranljive.

Za namene prvega pododstavka se ustrezno upoštevajo žrtve terorizma, žrtve organiziranega kriminala, žrtve trgovine z ljudmi, žrtve nasilja na podlagi spola, tudi nasilja nad ženskami in nasilja v družini, žrtve spolnega nasilja, vštevši spolno zlorabo otrok, žrtve izkoriščanja, žrtve kaznivih dejanj iz sovraštva, žrtve mučenja, žrtve prisilnega izginotja, žrtve, ki so invalidi in žrtve genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev ali kaznivega dejanja agresije, kakor so opredeljeni v členih 6, 7, 8 in 8a Statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. Posebna pozornost se, kadar je to potrebno, nameni žrtvam spletnih oblik omenjenih zločinov in žrtvam, ki spadajo v več kot eno od teh kategorij.

▼M1

Kadar je ustrezno in primerno, se pri individualni oceni upoštevajo posebne potrebe družinskih članov žrtve.

3a. V okviru individualne ocene se posebna pozornost nameni tveganju, ki ga predstavlja storilec, iz odstavka 2, točka (d), kot je:

(a) tveganje nasilnega vedenja;

(b) tveganje telesne poškodbe;

(c) tveganje uporabe orožja;

(d) povezave ali sodelovanje v organizirani kriminalni združbi;

(e) zloraba drog ali alkohola;

(f) zloraba otroka;

(g) težave z duševnim zdravjem;

(h) zalezovanje ali

(i) izražanje groženj ali sovražnega govora.

4. Za namene te direktive se šteje, da imajo otroci, ki so žrtve, posebne potrebe po podpori in zaščiti, ker so izpostavljeni sekundarni in ponovni viktimizaciji, ustrahovanju in maščevanju. Za določitev, ali in v kolikšni meri bi lahko otroci, ki so žrtve, uveljavljali posebne ukrepe na podlagi členov 18, 18a, 23 in 24, se zanje izvede individualna ocena. Individualna ocena za otroke, ki so žrtve, se organizira v okviru ciljno usmerjenih in celovitih storitev za podporo iz člena 9a in upošteva morebitne posebne potrebe otrok, ki so žrtve, brez starševske skrbi kot posledice kaznivega dejanja.

▼B

5. Obseg individualne ocene se lahko prilagodi glede na resnost kaznivega dejanja ter stopnjo očitne škode, ki jo je utrpela žrtev.

▼M1

6. Individualne ocene se izvedejo v tesnem sodelovanju z žrtvami in upoštevajo njihove želje, vključno s tem, kadar ne želijo uveljavljati posebnih ukrepov iz členov 8, 9, 9a, 23 in 24.

7. Države članice zagotovijo, da se individualne ocene pregledajo glede na individualne potrebe žrtve in da se po potrebi sprejmejo novi ukrepi ali prilagodijo tekoči ukrepi, ki odražajo individualne potrebe žrtve, s čimer se zagotovi, da so podporni in zaščitni ukrepi povezani s spreminjajočim se položajem žrtve. Če se elementi, ki so podlaga za individualno oceno, bistveno spremenijo, države članice zagotovijo, da se ta med potekom kazenskega postopka posodablja.

▼B

Člen 23

Pravica do zaščite žrtev s posebnimi potrebami po zaščiti v kazenskem postopku

▼M1

1. Države članice brez poseganja v pravice do obrambe in v skladu s pravili sodne diskrecije zagotovijo, da lahko žrtve s posebnimi potrebami po zaščiti, ki so upravičene do posebnih ukrepov, določenih na podlagi individualne ocene, uveljavljajo ukrepe iz odstavkov 2, 3 in 4 tega člena. Kadar zaradi operativnih ali praktičnih omejitev ni mogoče zagotoviti posebnega ukrepa, predvidenega na podlagi individualne ocene, ali kadar obstaja nujna potreba po zaslišanju žrtve in bi v nasprotnem primeru to lahko škodovalo žrtvi ali drugi osebi ali bi lahko vplivalo na potek postopka, se lahko države članice izjemoma odločijo, da predvidenega posebnega ukrepa ne zagotovijo.

▼B

2. Med kazenskimi preiskavami so žrtvam s posebnimi potrebami po zaščiti, opredeljenim v skladu s členom 22(1), na voljo naslednji ukrepi:

(a) zaslišanja žrtev se izvajajo v prostorih, ki so zasnovani za ta namen ali prilagojeni temu namenu;

(b) zaslišanja žrtev opravijo strokovnjaki, usposobljeni v ta namen, ali pa se ta zaslišanja izvedejo z njihovo pomočjo;

(c) vsa zaslišanja žrtev opravijo iste osebe, razen če je to v nasprotju z dobrim delovanjem pravosodnega sistema;

▼M1

(d) če žrtev to želi in če to ne posega v potek kazenskega postopka, vsa zaslišanja žrtev spolnega nasilja ali nasilja na podlagi spola, tudi nasilja nad ženskami in nasilja v družini, ki spadajo na področje uporabe Direktive (EU) 2024/1385, opravi oseba istega spola kot žrtev, razen če jih opravi tožilec ali sodnik.

▼B

3. Med sodnimi postopki so žrtvam s posebnimi potrebami po zaščiti, opredeljenim v skladu s členom 22(1), na voljo naslednji ukrepi:

(a) ukrepi za izogibanje vidnemu stiku med žrtvami in storilci, tudi med pričanjem, z ustreznimi sredstvi, vključno z uporabo komunikacijske tehnologije;

(b) ukrepi za zagotovitev, da je lahko žrtev zaslišana, ne da bi bila prisotna na sodišču, zlasti z uporabo ustrezne komunikacijske tehnologije;

▼M1

(c) ukrepi za izogibanje nepotrebnemu zasliševanju v zvezi z zasebnim življenjem žrtve, ki ni povezano s kaznivim dejanjem, vključno s spolno usmerjenostjo, družbenim spolom, vštevši spolno identiteto, ali preteklim spolnim vedenjem, ter

▼B

(d) ukrepi, ki omogočajo, da obravnava poteka brez prisotnosti javnosti.

▼M1

4. Države članice zagotovijo, da so njihovi pristojni organi pooblaščeni za sprejemanje ustreznih ukrepov med kazenskimi postopki in tako dolgo, kot je potrebno, da žrtvam s posebnimi potrebami po zaščiti, opredeljenimi v skladu s členom 22, zagotovijo fizično zaščito, vključno z naslednjimi ukrepi:

(a) stalna ali začasna prisotnost organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ali drugih organov za fizično varovanje v skladu z nacionalnim pravom;

(b) odredbe o prepovedi približevanja, vzpostavljanja stikov in nahajanja na kraju ali druge odredbe o zaščiti, da se žrtvam zagotovi zaščita pred kakršnimi koli nasilnimi dejanji, v skladu z nacionalnim pravom;

(c) dostop do zatočišč in druge ustrezne začasne nastanitve v skladu z nacionalnim pravom.

5. Kadar je to pomembno za varnost žrtve, države članice zagotovijo, da pristojni organi žrtev obvestijo o možnosti vložitve vloge za izdajo odredb o prepovedi približevanja, vzpostavljanja stikov in nahajanja na kraju ter drugih odredb o zaščiti in o možnosti uveljavljanja čezmejnega priznanja odredb o zaščiti v skladu z Direktivo 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) ali zaščitnih ukrepov na podlagi Uredbe (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]).

▼B

Člen 24

Pravica do zaščite otrok žrtev v kazenskem postopku

1. Če je žrtev otrok, države članice poleg ukrepov iz člena 23 zagotovijo, da:

(a) se lahko v kazenskih preiskavah vsa zaslišanja otroka žrtve, avdiovizualno snemajo, taki posnetki zaslišanj pa se lahko uporabijo kot dokaz v kazenskih postopkih;

(b) pristojni organi v kazenskih preiskavah in postopkih v skladu z vlogo žrtev v ustreznem sistemu kazenskega pravosodja otrokom žrtvam dodelijo zastopnika, če je po nacionalnemu pravu nosilcem starševske odgovornosti onemogočeno zastopanje otroka žrtve, zaradi navzkrižja interesov med njimi in otrokom žrtvijo, ali če otrok žrtev nima spremstva ali je ločen od svoje družine;

([1]) Direktiva 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski odredbi o zaščiti (UL L 338, 21.12.2011, str. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/99/oj).

([2]) Uredba (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah (UL L 181, 29.6.2013, str. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/606/oj).

▼B

(c) kadar ima otrok žrtev pravico do pravnega zastopnika, ima pravico do pravnega svetovanja in zastopanja v lastnem imenu v postopkih, kjer obstaja ali bi lahko obstajalo navzkrižje interesov med otrokom žrtvijo in nosilci starševske odgovornosti;

▼M1

(d) sta v skladu s členom 10 v kazenskih preiskavah in postopkih upoštevani pravica otroka do zaslišanja in otrokova korist.

▼B

Postopkovna pravila za avdiovizualno snemanje iz točke (a) prvega pododstavka in uporabo posnetkov se določijo z nacionalnim pravom.

2. Če starost žrtve ni jasna in obstajajo razlogi za domnevo, da je žrtev otrok, se za namene te direktive šteje, da je žrtev otrok.

▼M1

3. Kadar kaznivo dejanje vključuje nosilca starševske odgovornosti na način, ki povzroči nasprotje interesov med otrokom žrtvijo in nosilcem starševske odgovornosti, države članice upoštevajo otrokovo korist in zagotovijo, da nobeno dejanje, ki zahteva privolitev, kot je določeno v nacionalnem pravu, ni pogojeno s privolitvijo nosilca starševske odgovornosti.

▼B

POGLAVJE 5

DRUGE DOLOČBE

▼M1

Člen 25

Usposabljanje strokovnih delavcev

1. Države članice zagotovijo, da se uradniki, za katere je verjetno, da bodo imeli stike z žrtvami, kot so policisti in sodni uslužbenci, udeležijo tako splošnega kot specialističnega usposabljanja do ravni, ki ustreza njihovemu stiku z žrtvami, da se poveča njihova ozaveščenost o potrebah žrtev, da se jim omogoči, da žrtve obravnavajo na nepristranski, spoštljiv, nediskriminatoren in strokoven način in kadar je to potrebno, na način, prilagojen travmatični izkušnji, spolu, invalidnosti in otroku ter da se prepreči sekundarna viktimizacija. Zagotovi se tudi usposabljanje v zvezi z žrtvami kibernetske kriminalitete.

2. Države članice brez poseganja v neodvisnost sodstva in razlike pri organizaciji pravosodja v Uniji sprejmejo potrebne ukrepe, da bi bili sodniki in tožilci, ki sodelujejo v kazenskih preiskavah in kazenskih postopkih, deležni splošnega in specialističnega usposabljanja glede na njihove funkcije in v skladu s cilji te direktive. Tako usposabljanje temelji na človekovih pravicah, je osredotočeno na žrtve, upošteva vidik spola ter je prilagojeno invalidom in otrokom.

▼M1

3. Države članice brez poseganja v neodvisnost pravniškega poklica osebam, odgovornim za usposabljanje odvetnikov, priporočijo, naj jim nudijo splošno in specialistično usposabljanje, da bi se odvetniki bolj zavedali potreb žrtev in da bi lahko z žrtvami ravnali na način, prilagojen travmatični izkušnji, spolu, invalidnosti in otroku.

4. Države članice prek svojih javnih služb ali s financiranjem organizacij za pomoč žrtvam spodbujajo pobude, ki omogočajo, da se osebe, ki nudijo storitve za pomoč žrtvam ali storitve poravnalne pravičnosti, primerno usposobijo do ravni, ki ustreza njihovemu stiku z žrtvami, ter da spoštujejo strokovne standarde za zagotavljanje takšnih storitev na nepristranski, spoštljiv, nediskriminatoren in strokoven način, ki bo prilagojen otroku.

5. V skladu z zadevnimi nalogami ter naravo in ravnjo stika, ki ga ima strokovni delavec, vštevši ustrezne zdravstvene delavce, z žrtvijo, je namen usposabljanja strokovnemu delavcu omogočiti, da žrtve prepozna in jih obravnava na spoštljiv, strokoven in nediskriminatoren način.

6. Pri usposabljanju iz tega člena se upoštevajo protokoli ali smernice iz člena 26a(1).

7. Usposabljanje iz tega člena, za katero so odgovorne države članice, se izvaja redno. Vsaka država članica sprejme ukrepe za podporo organov in organizacij, odgovornih za tako usposabljanje, pri pripravi, izvajanju in zagotavljanju sodelovanja na takem usposabljanju ter za kakovost in razpoložljivost usposabljanja na celotnem ozemlju te države članice.

Člen 25a

Ozaveščanje o pravicah žrtev in njihovo sporočanje

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, tudi prek informacijsko-komunikacijske tehnologije, namenjene ozaveščanju o pravicah iz te direktive, zmanjšanju tveganja viktimizacije in kar največjemu zmanjšanju negativnih posledic kaznivega dejanja ter tveganja sekundarne in ponovne viktimizacije, ustrahovanja in maščevanja, ki so usmerjeni zlasti v ogrožene skupine, kot so otroci ter žrtve nasilja na podlagi spola. Takšni ukrepi lahko vključujejo informacijske kampanje in kampanje za ozaveščanje ter raziskovalne in izobraževalne programe, po potrebi v sodelovanju z ustreznimi organizacijami civilne družbe in drugimi deležniki, pa tudi ukrepe za ozaveščanje žrtev o tem, kje lahko pridobijo pomoč in kako lahko uveljavljajo svoje pravice, vključno z dajanjem na voljo javnih registrov akreditiranih podpornih organizacij.

▼M1

2. Države članice zagotavljajo informacije javnosti o prijavi kaznivega dejanja, pravicah žrtev, razpoložljivih splošnih in specialističnih storitvah za podporo zanje, o delovanju pravosodnega sistema ter ustreznih postopkih in postopkih prijave. Take informacije morajo biti lahko dostopne, uporabniku prijazne, na voljo v preprostem jeziku in zlahka dostopne, na primer na spletišču.

Države članice zagotovijo, da se vsebina informacij, danih na voljo javnosti, kadar je to ustrezno, določi skupaj z organizacijami civilne družbe in ni protislovna ter se dosledno in redno posodablja, da se zagotovi točnost.

▼B

Člen 26

Sodelovanje in usklajevanje storitev

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za lažje sodelovanje med državami članicami, da bi se izboljšal dostop žrtev do pravic, določenih v tej direktivi in nacionalnem pravu. Namen tovrstnega sodelovanja je vsaj:

(a) izmenjava dobrih praks;

(b) posvetovanje v posameznih primerih ter

(c) pomoč evropskim mrežam, ki so dejavne na področju vprašanj, neposredno povezanih s pravicami žrtev.

▼M1

2. Države članice zagotovijo, da lahko njihovi pristojni organi v skladu z veljavnim pravom Unije obdelujejo osebne podatke žrtev, tudi posredujejo pristojnim organom države članice, v kateri žrtev prebiva, kadar žrtev privoli v to ali brez take privolitve, kadar žrtev ni zmožna dati privolitve.

Člen 26a

Protokoli ali smernice za usklajevanje in sodelovanje v državah članicah

1. Države članice vzpostavijo in izvajajo posebne zavezujoče ali nezavezujoče protokole ali smernice, odvisno od nacionalnega prava, o organizaciji storitev in ukrepov iz te direktive pristojnih organov in oseb, ki prihajajo v stik z žrtvami. Protokoli ali smernice se pripravijo v usklajevanju in sodelovanju med ustreznimi deležniki, kot so osrednji organi v skladu z notranjo strukturo in delitvijo pristojnosti v državah članicah, organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, organi pregona, pravosodnimi organi, organi za pridržanje, službami poravnalne pravičnosti in službami za podporo žrtvam, v posvetovanju z ustreznimi strokovnimi organizacijami in organizacijami civilne družbe, da bi se odzvali na potrebe žrtev.

▼M1

Protokoli ali smernice vsebujejo najmanj splošna navodila o tem, kako:

(a) žrtvam zagotoviti vse potrebne informacije, prilagojene njihovim potrebam v skladu s to direktivo;

(b) naj pristojni organi uporabljajo člen 5a te direktive;

(c) se pri izvedbi individualne ocene iz člena 22 ter pri zagotavljanju storitev za podporo žrtvam s posebnimi potrebami upoštevajo individualne potrebe žrtev v različnih fazah kazenskega postopka;

(d) se izvaja sodelovanje med splošnimi in specialističnimi službami za podporo, vključno s ciljno usmerjenimi in integriranimi službami za podporo otrokom žrtvam iz člena 9a.

2. Države članice zagotovijo, da se protokoli ali smernice iz odstavka 1 pregledujejo, kadar je to potrebno, da se zagotovi njihova učinkovitost, na primer ob pomembnih spremembah nacionalnega prava.

Člen 26b

Uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij

1. Države članice zagotovijo, da lahko žrtve uveljavljajo svoje pravice iz člena 3a, člena 5(1) in člena 5a(1), kar zadeva spletne prijave, z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij.

2. Države članice zagotovijo, da lahko žrtve uveljavljajo svoje pravice iz člena 4(1), člena 5(3), člena 5a(6), člena 6(1), (2), (4), (5) in (6) ter člena 10b z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kadar so na voljo, v skladu z nacionalnim pravom.

3. Države članice zagotovijo, da se žrtvam zaradi rezidentstva v drugi državi članici ne prepreči uveljavljanje pravic iz odstavka 1 z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij.

Države članice zagotovijo, da se žrtvam zaradi rezidentstva v drugi državi članici ne prepreči uveljavljanje pravic iz odstavka 2 z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kadar so take tehnologije na voljo v državi članici.

▼M1

4. Kadar nacionalni sistemi, ki ponujajo informacijske in komunikacijske tehnologije, zahtevajo uporabo elektronske identifikacije, podpisov in žigov, države članice dovolijo uporabo evropskih denarnic za digitalno identiteto, priglašenih shem elektronske identifikacije, kvalificiranih elektronskih podpisov in kvalificiranih elektronskih žigov katere koli druge države članice, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]).

Člen 26c

Pravice žrtev, ki so invalidi

1. Države članice zagotovijo, da lahko žrtve, ki so invalidi, enako kot drugi koristijo informacijske in komunikacijske tehnologije iz člena 26b te direktive, tako da zagotovijo skladnost z zahtevami glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]).

2. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve, ki so invalidi, v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882 enako kot drugi dostop do vseh postopkov ter storitev za podporo in zaščitnih ukrepov, ki spadajo na področje uporabe te direktive.

Države članice zagotovijo, da se žrtvam, ki so invalidi, na zahtevo zagotovi primerna prilagoditev in postopkovna prilagoditev.

▼B

POGLAVJE 6

KONČNE DOLOČBE

Člen 27

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 16. novembra 2015.

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

▼M1

Člen 28

Sporočanje podatkov in statistik

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za vzpostavitev sistema za zbiranje, pripravo in razširjanje statistik o žrtvah.

([1]) Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

([2]) Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

▼M1

Statistike vključujejo vsaj naslednje podatke, ki so na voljo na osrednji ravni in so razčlenjeni po spolu in starostni skupini (otrok/odrasli) žrtve ter, kadar je to mogoče in ustrezno, razmerju med žrtvijo in storilcem ter vrsti kaznivega dejanja:

(a) število žrtev;

(b) število in vrsto prijavljenih kaznivih dejanj.

Statistike vključujejo tudi podatke, ki so na voljo na osrednji ravni in prikazujejo, kako žrtve dostopajo do pravic iz te direktive. Države članice lahko za namene tega odstavka uporabijo podatke, zbrane na podlagi ustreznih aktov Unije.

2. Države članice si prizadevajo za zbiranje statistik iz tega člena na podlagi skupne razčlenitve, ki se razvije ob upoštevanju standardov, ki jih je razvila Komisija (Eurostat), in v sodelovanju z njo in nacionalnimi organi. Podatke vsaka tri leta posredujejo Komisiji (Eurostatu). Posredovani podatki ne vključujejo osebnih podatkov.

3. Agencija Evropske unije za temeljne pravice podpira države članice in Komisijo pri zbiranju, pripravi in razširjanju razpoložljivih statističnih podatkov o žrtvah kaznivih dejanj ter pri sporočanju razpoložljivih podatkov, ki prikazujejo, kako žrtve dostopajo do pravic iz te direktive.

4. Komisija (Eurostat) podpira države članice pri zbiranju podatkov iz odstavka 1, vključno z določitvijo skupnih standardov.

5. Države članice dajo zbrane statistike na voljo javnosti na lahko dostopen in uporabniku prijazen način. Te statistike ne vsebujejo osebnih podatkov.

Člen 28b

Viri

Države članice brez poseganja v svojo proračunsko avtonomijo zagotovijo zadostne človeške in finančne vire za učinkovito uporabo ukrepov iz te direktive.

Člen 29

Poročanje Komisije in pregled

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 2. julija 2032 predloži poročilo o njenem izvajanju. V poročilu oceni obseg, v katerem so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s to direktivo, vključno s tehničnim izvajanjem, še zlasti pa način, kako države članice izvajajo člen 9a(3). Komisija v tem poročilu upošteva ugotovitve Agencije Evropske unije za temeljne pravice in Eurostata.

Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.

▼B

Člen 30

Nadomestitev Okvirnega sklepa 2001/220/PNZ

Ta direktiva za države članice, ki sodelujejo pri njenem sprejetju, nadomesti Okvirni sklep 2001/220/PNZ brez vplivanja na obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos v nacionalno zakonodajo.

Za države članice, ki sodelujejo pri sprejetju te direktive, se sklicevanja na navedeni Okvirni sklep štejejo za sklicevanja na to direktivo.

Člen 31

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 32

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.